

SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKÁVERSENY 2018/2019

A II. FORDULÓ FELADATAINAK MEGOLDÁSA

1. Erzsi 9 éves volt, amikor bátyja, Laci 17 éves volt. Hány évesek most, ha együtt 50 évesek?

Jelöljük az eltelt időt éveken mérve x -szel!

Készítsünk táblázatot a feladatban leírtak alapján!

	Régen	Most	Így $9 + x + 17 + x = 50$.
Erzsi (év)	9	$9 + x$	Ebből $x = 12$.
Laci (év)	17	$17 + x$	

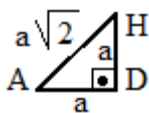
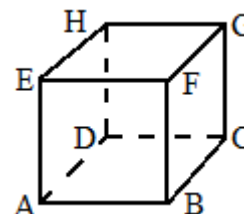
Tehát most Erzsi **21**, Laci pedig **29** éves.

2. Milyen háromszöget határoz meg a kocka három adott csúcsa?

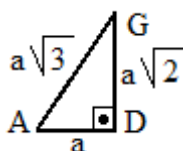
a) A, D, H csúcsok;

b) A, D, G csúcsok;

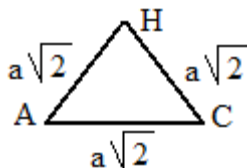
c) A, H, C csúcsok.

a) Egyenlő szárú derékszögű háromszög.

b) Derékszögű háromszög.

c) Szabályos háromszög.

3. Egy háromszintes házban az első emeleten annyian laknak, mint a földszinten és a második emeleten együtt. A földszinten lakók felett 107-en, a második emelet alatt 91-en laknak. Hány lakó lakik az egyes szinteken?

Jelöljük a földszinten, az első emeleten és a második emeleten lakók számát rendre x -szel, y -nal és z -vel! Ekkor a feladat feltételei alapján:

$$\begin{array}{l} y = x + z \\ y + z = 107 \\ x + y = 91 \end{array}$$

Adjuk össze a két utolsó egyenletet: $2y + (x + z) = 198$.

Felhasználva az első egyenletet: $3y = 198$. Ebből $y = 66$.

Továbbá $z = 41$ és $x = 25$.

Tehát a földszinten **25**, az első emeleten **66**, a második emeleten **41** fő lakik.

4. Az ABC egyenlő szárú háromszög alapon fekvő és a szárak által bezárt szögének aránya $1 : 2$. A háromszög területe 64 dm^2 . Mekkora a háromszög köré írható kör sugara?

Használjuk az ábra jelöléseit!

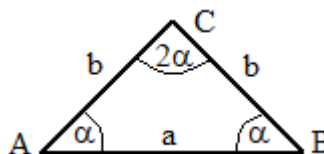
Ekkor a háromszög belső szögeinek összegéről tanultak alapján $4\alpha = 180^\circ$.

Ebből $\alpha = 45^\circ$ és $2\alpha = 90^\circ$. Tehát az

$ABC\Delta$ egyenlő szárú derékszögű háromszög.

Így a háromszög területe: $t_{ABC} = 0,5 \cdot b^2 = 64$. Ebből $b^2 = 128$.

Írjuk fel a Pitagorasztételét az $ABC\Delta$ -re: $a^2 = 2b^2 = 256 \text{ dm}^2$.

SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKÁVERSENY 2018/2019

A II. FORDULÓ FELADATAINAK MEGOLDÁSA

Ebből $a = 16$ dm.

A derékszögű háromszög köré írható kör sugara az átfogó felével egyenlő.

Így az $ABC\Delta$ köré írható kör sugara **8 dm**.

5. Egy kocka egyik élét 20%-kal növeljük, a másik élét 20%-kal csökkentjük, a harmadik élét nem változtatjuk. Hány %-kal változik a kocka felszíne és térfogata?

Jelöljük a kocka éleit a -val! Ekkor a kocka felszíne és térfogata: $A_k = 6a^2$; $V_k = a^3$.

Az új test oldalai rendre: $1,2a$; $0,8a$ és a . Az új test felszíne és térfogata:

$A_t = 2a^2(1,2 \cdot 1 + 0,8 \cdot 1 + 1,2 \cdot 0,8) = 5,92a^2$; $V_t = 1,2 \cdot 0,8 \cdot 1 a^3 = 0,96a^3$.

$\frac{A_t - A_k}{A_k} 100\% = -\frac{4}{3}\% = -1,3\%$; $\frac{V_t - V_k}{V_k} 100\% = -4\%$.

Tehát a kocka felszíne $\frac{4}{3}\% = 1,3\%$ -kal; a térfogata **4%**-kal csökkent.

6. Az 1012 egy olyan négyjegyű természetes szám, amelyben az első három számjegy összege egyenlő a negyedik számjeggyel, és számjegyeinek szorzata 0. Hány ilyen négyjegyű szám van?

Jelöljük a négyjegyű számot $\overline{abcd}$ -vel! Ekkor a feltételek szerint: $a + b + c = d$.

Mivel a nem lehet nulla, így d sem. Továbbá $abcd = 0$. Az előzőeket figyelembe

véve a b és c közül legalább az egyik mindig nulla.

Számoljuk össze a feltételeknek megfelelő számokat!

1001

1012

1102   2002

1023   2013

1203   2103   3003

1034   2024   3014

1304   2204   3104

.

.

.

.

1078   2068   3058

1708   2608   3508   8008

1089   2079   3069   8019

1809   2709   3609   8109   9009

Σ : **17**   **15**   **13**   **3**   **1**

A feltételeknek megfelelő számok száma: $17 + 15 + 13 + \dots + 3 + 1 = 9^2 = 81$.

7. Melyik az a legkisebb természetes szám, amely 3-mal osztva 1-et, 4-gyel osztva 2-t, 6-tal osztva 4-et, 7-tel osztva pedig 5-öt ad maradékul?

Jelöljük a feltételeknek megfelelő természetes számot n -nel!

Ekkor a feltételek szerint $n + 2$ osztható lesz 3-mal, 4-gyel, 6-tal és 7-tel is.

Így $n + 2$ a 3, a 4, a 6 és a 7 legkisebb közös többszöröse: $[3; 4; 6; 7] = 84$.

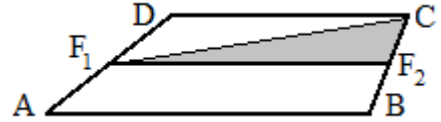
$82 = 3 \cdot 27 + 1 = 4 \cdot 20 + 2 = 6 \cdot 13 + 4 = 7 \cdot 11 + 5$.

Tehát a feltételeknek megfelelő szám a **82**.

SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKAVESENY 2018/2019

A II. FORDULÓ FELADATAINAK MEGOLDÁSA

8. Hány %-a az ABCD trapéz területének a szürkére színezett síkídom területe? (Az F_1 és F_2 pontok felezik a szárakat.)

Használjuk az ábra jelöléseit!

A trapéz oldalai a , b , c , d , magassága m ,
középvonala k .

A középvonal: $k = 0,5(a + b)$.

A trapéz területe: $t_{ABCD} = km$.

A szürkére színezett háromszög területe: $t = 0,5 \cdot (0,5 \cdot m)k = 0,25 \cdot mk$.

$$\frac{t}{t_{ABCD}} 100\% = 25\%.$$

Tehát a szürkére színezett háromszög területe a trapéz területének **25%**-a.

